בס"ד

יום ד', כט באב תשנ"ט (11 ביאוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אמנם על כולנו להיות ביום בשעת בפ"ה אחד מפלגות הצבע המרשימה - ליכוד המאורות, שמא ההסתבכות תפגע בראי"ה חו"א. אך מצכירה לנו פרשת השבוע, פר' "שופטים" כי: "לא תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא תִקַּח שֹׁחַד, כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וְיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים" [דברים טז,יט]. אם לעיני חכמים, אלי אנו על אחת כמה וכמה... בפ"ה מהנה!

היום, יום פטירתו של הרב שמואל סלנט, רבה של ירושלים, בשנת תרס"ט (1909). ישב על כסא הרבנות בירושלים שבין התומות קרוב ל-50 שנה. הצטיין בפשטות לביבותיו עם הבריות, ובאורח חיי"ו הצנועים. הוא נודע בפקחותו הרבה וה"ה מקובל על העדות והסיעות השונות בעיר הקודש. כתובאה מכך, בהקבלה לא הוראה שיבואה מאחת ידו על-ידי המוני בני ירושלים בלבד עוררין.

פעם, נכנסו אל רבי שמואל כמה בעלי-בתים חשובים ואמרו לו: רבינו, ראתרונה, נתרבו המטיילים בשבתות מחוץ לחומת העיר העתיקה, במקומות שאין שם ערוב, ונכשלים בכך באיסור הוצאה בשבת. וזה, אי-פעם, כבוד הרב, שאסור לפלך בשבתות מחוץ לחומת ירושלים והכל ישמעו וייראו.

השיב רבי שמואל לנכבדים: אני חושש למיסוך שלא ישמע בקולי, ולכן איני יכול לגזור לכך. שכן, מוטב שישראל יהיו שוגגים, ולא יהיו מזידים! (כלומר, שיעבור עבירה מתוך תוסר ידיעה מאשר ייעשו שגגות עבירה וכפל-כמות למשרעה).

נתרגז האנשים לשמע דברי הרב, שכאמור היה אהוב ונערץ על-ידי כל יהודי ירושלים, וקראו: רבינו הקדוש! מי ילך ילינה לעבור על האיסור שבית דינו יגזר? הלא ידוע שדבריו מקובלים על הכל!

אמנם כן השיב רבי שמואל בצער - בכית בפלגרת ה' שדברי מתקבלים בדרך אורח על-ידי המוני בני עירנו. וכל-כך למה? מפני שלא מצרת מעולם מצרה על הציבור, ולא אם היתה בשעת שהציבור כולו יקבל את הדבר בלב שלם. אם כן, קראו השומעים, יתפוך נא רבינו על הציאה בשבת על מחוץ לחומה והכל יהיו שמחים ומצטערים לדבריו!

הניע רבי שמואל את ראשו בספקנות ואמר: הנס הלה שדברי הרב יהיו נשמעים תמיד על-ידי כל ישראל, אירע רק למשה רבינו, בכתובה (בתורת ספר דברים): "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל...". ואולם כבר נאמר: "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה..." [דברים לד,י]

יום נעים!

מחר ומחרתים, ראש חודש אלול, הבעל"ט!